

PERSONEELSTEKORT U-OV EN SYNTUS

ONDERWERP Geen opschaling vervoeraanbod
DATUM 03-04-2023
VAN Gedeputeerde Schaddelee
AAN Provinciale Staten

Op 30 januari 2023 bent u via een memo geïnformeerd over het personeelstekort bij vervoerders U-OV (Qbuzz) en Syntus Utrecht. In dit memo is meegedeeld dat de grote personeelstekorten zoals die sinds 2022 bij de vervoerders spelen, afnemen. Ook is door de vervoerders concreet aangekondigd dat Syntus per 5 maart 2023 en U-OV per 2 april een opschaling kan doorvoeren, met een voorzichtige doorkijk naar verdere opschaling later in 2023.

Beide vervoerders hebben aangegeven dat, ondanks een groot aantal wervingsacties, de problemen helaas weer groter worden. Dit staat verder opschalen in de weg. De belangrijkste oorzaken zijn een verder stijgend en erg hoog ziekteverzuim, onrust bij vervoerders vanwege stakingen en een hoog verloop in het personeelsbestand.

Hieronder wordt de situatie voor beide vervoerders geschetst. Zoals in het eerdere memo aangekondigd gaat de provincie, naast het niet vergoeden van uitgevallen ritten, vanaf 1 april gebruik maken van de mogelijkheid om boetes op te leggen voor het uitvallen van ritten. Afschalingen van de dienstregeling die niet door GS zijn goedgekeurd worden hierbij ook als rituitval beschouwd. Beide vervoerders zijn inmiddels aangeschreven dat deze boetes ook daadwerkelijk opgelegd zullen gaan worden. Op korte termijn zal de gedeputeerde Mobiliteit escalatiegesprekken voeren met de CEO's van de vervoerders om de onwenselijkheid van de situatie voor de reizigers te onderstrepen.

Situatie Qbuzz / U-OV

U-OV heeft helaas in een laat stadium aangegeven de eerder aangekondigde opschaling per 2 april niet te kunnen halen. Deze wordt vooralsnog niet doorgevoerd. U-OV geeft aan het niet te redden met de hoeveelheid personeel. Wel opschalen zou een grote hoeveelheid ongeplande rituitval veroorzaken. U-OV geeft aan te hopen deze opschaling later wel te kunnen doorvoeren, maar doet nog geen uitspraken over wanneer dit wel haalbaar zou zijn.

Situatie Syntus Utrecht

Syntus heeft de (kleine) opschaling per 5 maart inmiddels inderdaad doorgevoerd. Syntus heeft aangegeven dat men verwacht per 4 juni aanstaande de huidige dienstregeling niet meer betrouwbaar, zonder extra rituitval, te kunnen rijden en heeft een geringe afschaling aangekondigd tot de start van de vakantiedienstregeling (8 juli 2023). Het gaat om een frequentieverlaging op een zestal lijnen, voornamelijk buiten de spits. Daarnaast is men voornemens op een beperkt aantal lijnen met erg lage bezetting van juni t/m augustus 2023 met kleinere bussen te gaan rijden.

Voorgeschiedenis

Op 6 december 2022 hebben GS een aangepast Vervoerplan 2023 van U-OV (Qbuzz) en Syntus Utrecht (Keolis) vastgesteld, met afschalingen als gevolg van het personeelstekort. Het oorspronkelijke Vervoerplan 2023 van beide vervoerders voorzag in flexibiliteit, waarbij de frequentie van buslijnen binnen bepaalde bandbreedtes af- en opgeschaald kan worden, en waarbij deze wijzigingen door de gedeputeerde Mobiliteit vastgesteld zouden kunnen worden. Omdat enkele voorstellen van U-OV echter buiten deze bandbreedtes gingen, was een nieuw GS-besluit nodig.

In dat GS-besluit zijn alle voorstellen van U-OV en Syntus Utrecht binnen de bandbreedtes vastgesteld. Alle voorstellen van Syntus vielen ook binnen de bandbreedtes. Voor wat betreft de voorstellen voor afschaling van U-OV buiten de bandbreedtes zijn deze gedeeltelijk gehonoreerd, en gedeeltelijk afgewezen. We hebben u hierover geïnformeerd met een brief dd. 6-12-2022. U-OV rijdt nu circa 90 % van het oorspronkelijk in september 2022 door GS vastgestelde vervoerplan 2023, Syntus Utrecht circa 96 %.

Beide vervoerders hebben aangegeven in de loop van het jaar zo snel mogelijk op te willen schalen naar 100% van het oorspronkelijk vastgestelde Vervoerplan 2023. U-OV was hierbij voornemens om de voorstellen die niet gehonoreerd zijn per 2 april 2023 terug te draaien en het vervoersaanbod op bepaalde plaatsen en momenten weer uit te breiden. Dat gebeurt vooralsnog dus niet.

Syntus heeft de eerste kleine stap met een geringe opschaling per 5 maart 2023 wel kunnen zetten maar heeft nu aangegeven in de aanloop naar de vakantiedienstregeling toch weer iets af te moeten schalen om ongewenste grotere ongeplande rituitval te kunnen voorkomen. Daarnaast heeft men aangegeven tijdelijk van juni t/m augustus op een beperkt aantal lijnen met gering gebruik met kleinere bussen te willen gaan rijden. Deze kleinere bussen bieden voldoende capaciteit voor de vervoervraag op deze lijnen en zijn ook toegankelijk voor reizigers met een beperking.

Vervolg

De provincie oefent vanaf 1 april 2023 extra druk uit op de vervoerders om de dienstverlening zo optimaal mogelijk uit te oefenen. Dit vertaalt zich ook in financiële consequenties voor de vervoerders. Ritten die niet gereden worden, worden in geen geval vergoed door de provincie. Daar bovenop worden vanaf 1 april 2023 boetes opgelegd voor rituitval. Rituitval omvat niet alleen de ritten die ongepland uitvallen, maar ook het gepland afschalen van ritten als die afschalingen niet door GS zijn goedgekeurd.

Voor U-OV zal dit betekenen dat het niet doorvoeren van de opschaling per 2 april ook beboet zal worden, omdat U-OV doorgaat met afschalingen die niet door GS zijn goedgekeurd. Voor Syntus betekent de afschaling in juni dat de ritten die dan minder worden gereden zullen worden beboet.

Tegelijkertijd blijven we met U-OV en Syntus in gesprek over de maatregelen die genomen worden om de tekorten in het personeel zo snel mogelijk het hoofd te bieden en het ziekteverzuim omlaag te krijgen, zodat er zo snel als mogelijk weer opgeschaald kan worden. Hierover zal ook bestuurlijk overleg gevoerd worden met de directies van beide vervoerders.

De volgende stap daarin is het opschalen naar 100% van de volledige dienstregeling conform Vervoerplan 2023 waar we de beide vervoerders tot uiterlijk 8 juli 2023 de tijd voor hebben gegeven. Vanaf die datum zullen ritten die minder worden gereden dan die 100% ook beboet worden.